

Grote Masloot

Verslag schetssessie TLGD

15 december 2025

In opdracht van	Provincie Drenthe
------------------------	-------------------

Opgesteld door	LOF Landschapsarchitecten BV i.s.m. Willem van Wingerden (Gesprek in Beweging)
-----------------------	---

Datum	7 januari 2026
--------------	----------------

Inleiding

Provincie Drenthe werkt aan het ontwerpprogramma Toekomstgericht Landelijk Gebied Drenthe (TLGD). Dit programma is bedoeld om vergunningverlening in Drenthe weer mogelijk te maken, perspectief te bieden aan de landbouw en om te voldoen aan wettelijke verplichtingen.

In het ontwerpprogramma zijn de opgaven voor water, natuur en landbouw uitgewerkt. Op een aantal plaatsen stapelen deze opgaven, waaronder in het gebied rondom de Grote Masloot. Voor deze zogenaamde hotspots heeft de provincie een aantal schetssessies georganiseerd, om in gesprek te gaan met gebiedspartners. Het doel van deze sessies is:

- om de achtergronden van de opgaven vanuit Drenthe en de doorwerking voor dit gebied toe te lichten,
- op te halen wat er speelt en leeft in het gebied, zodat dit benut kan worden bij het definitieve programma TLGD (beoogde besluitvorming in Provinciale Staten in juli 2026),
- en een eerste stap te zetten in de voorbereiding van het gebiedsproces.

Dit verslag is een samenvatting van de schetssessie Grote Masloot op 15 december 2025 en wordt als bijlage toegevoegd aan het ontwerpprogramma TLGD. De opbrengsten leiden in een later stadium tot beter een voorbereide gebiedsgerichte aanpak.

Aanwezige organisaties

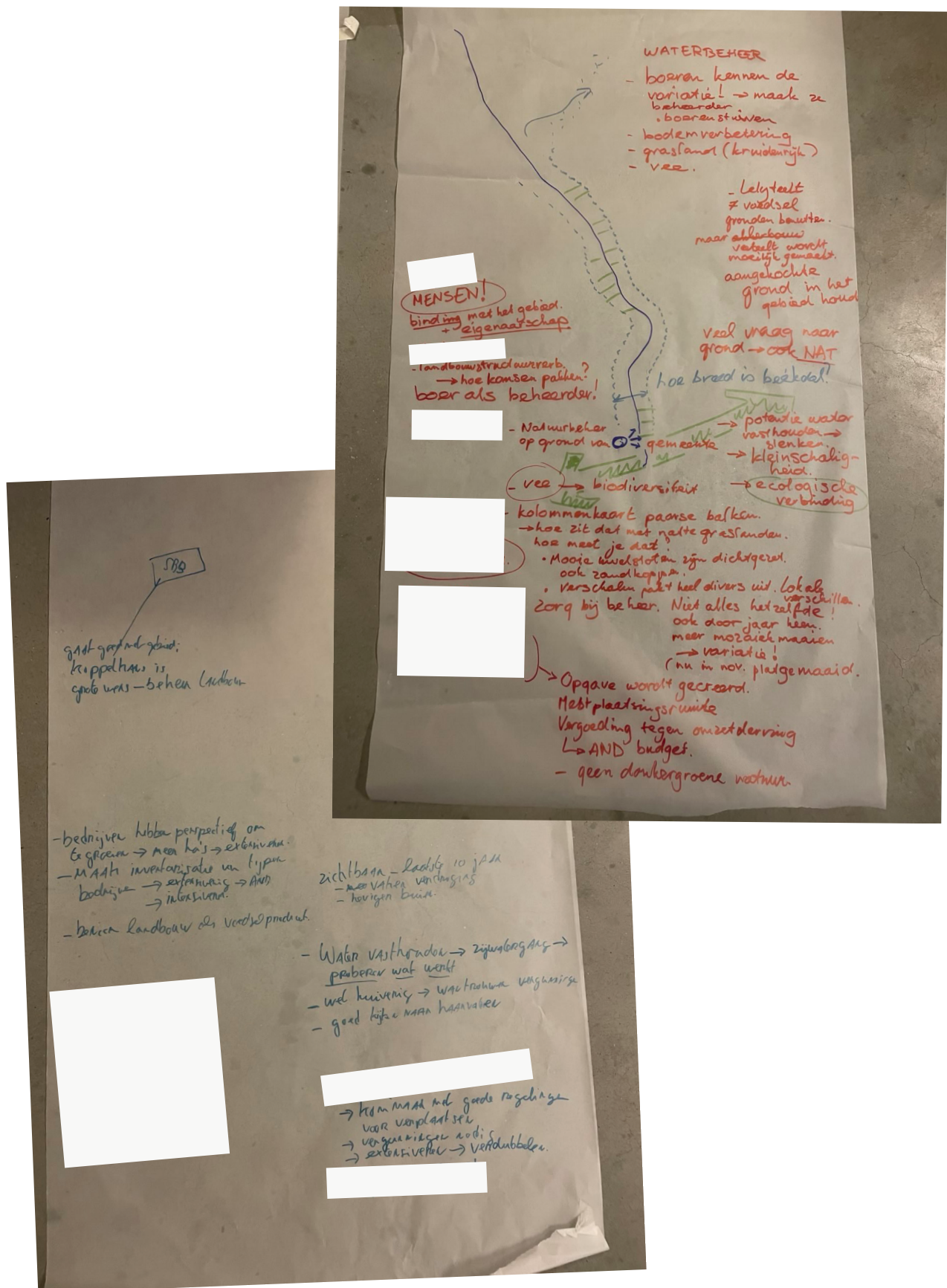
LTO-Noord, DAJK, enkele agrarische ondernemers uit het gebied, Waterschap Noorderzijlvest, Staatsbosbeheer, Stichting Zeijerwiek, AND, gemeente Tynaarlo en Provincie/Prolander als ondersteuning. Met de aanwezigen is afgesproken dat er geen namen in dit verslag worden opgenomen, maar wel de organisaties die zij vertegenwoordigen. Ook is afgesproken dat de aanwezigheid van organisaties bij de sessie niet bij voorbaat kan worden opgevat als ondersteuning van het TLGD.

Programma van de dag

We startten de middag met alle inhoudelijke presentaties, inclusief vragen en toelichtingen.

1. Inleiding TLGD, provincie Drenthe
2. Visie op de landbouw, LTO-Noord
3. Wateropgaves, Waterschap Noorderzijlvest
4. Potenties vanuit ecologie, provincie Drenthe

Daarna volgde een gesprek aan twee tafels waarbij aanwezigen zich verdeelden zodat de thema's landbouw, water, natuur aan iedere tafel vertegenwoordigd was. Bij de ronde voor het diner werd eerste reactie werd gevraagd op het gepresenteerde en na het diner werd dieper ingegaan op wat van belang is voor het vervolg, zowel inhoudelijk als qua proces.

Beeldimpressie opbrengsten werksessie
(namen van deelnemers zijn onleesbaar gemaakt)

Samenvatting

Dit verslag bevat geen conclusies waar de aanwezigen het over eens waren. Het is bewust een weergave van alle ingebrachte punten. Deze punten zijn onderverdeeld in:

- inhoudelijke discussie
- boodschappen voor het vervolg

Vooraf

Aanleiding voor deze schetssessie is een grote grondaankoop van de provincie. Het streven is om de grond snel terug naar de markt te brengen via een ruilverkaveling en daarbij kansen te benutten voor landbouw en voor toekomstige opgaven voor water en natuur (na 2035). Ofwel om kansen te benutten om die opgaven naar voor te halen nu de grondpositie er is.

Inhoudelijke discussie

- Het is belangrijk om de landbouwvisie als startpunt te gebruiken. Bedenk hierbij dat er bij de landbouw veel opvolgers zijn. De boeren zijn trots op hun werk en willen door met hun bedrijf. Goed dat er vandaag enkele plaatselijke boeren aanwezig zijn. Voor de start van het gebiedsproces is het cruciaal om alle boeren te leren kennen en hun toekomstplannen te inventariseren.
- Laat het gebiedsproces starten bij de mensen in het gebied. Hiermee benut je ook het eigenaarschap. Mensen in het gebied hebben detailkennis en zijn daarvoor goede beheerders. De Boermarke is een goede partij om het gebiedsproces van onderop te organiseren.
- Op dit moment stagneert de ontwikkeling van de landbouw omdat er te weinig vergunningen worden verstrekt. Het is onduidelijk of het TLGD en een lokaal gebiedsproces voldoende gaan betekenen voor deze patstelling.
- Er ligt een geïsoleerd natuurgebied in het deelgebied: Bunnerveen. Het gaat best goed met dit gebied. Er zijn geen plannen of grondposities om dit natuurgebied te versterken. Maar als er een koppelkans is, zou het mooi zijn om dit gebied te versterken. Bijvoorbeeld door een buffer te maken.
- Mogelijke perspectieven voor individuele bedrijven: vergroten in oppervlakte om te extensiveren, bedrijfsverplaatsing vanuit beekdal naar hoger gelegen locatie, natuurbeheer met ANB.
- Er zijn zorgen uitgesproken over de manier waarop toekomstige natuurgebieden worden ingevuld. Graag ruimte houden voor agrarisch beheer, geen donkergroene natuur, liefst mozaïeken voor variatie. Een aandachtspunt is hierbij het behoud van mestplaatsingsruimte. Agrarisch natuurbeheer kan goede resultaten opleveren en levert inkomsten op voor de economie in het gebied. Bij een deel van de aanwezigen heeft agrarische natuur de voorkeur boven 'donkergroene' natuur.
- Aan een tafel is veel gesproken over het beheer van de bestaande natuur. Dit roept vragen op. Levert verschrallen en afvoeren wel overal de goede resultaten?

Waarom is het effect van de investeringen in de natuurgebieden zo beperkt? Betere communicatie tussen terreinbeheerder en boeren kan een deel van de oplossing zijn.

- Het beekdal is nu ingericht op het zo snel mogelijk afvoeren van water. Door de klimaatverandering en toenemende extremen in wateroverschotten en watertekorten is het van belang het beekdal robuust in te richten waarbij water langer vastgehouden kan worden. De aanwezigen zien in het gebied de laatste 10 jaar meer periodes met verdroging maar ook met wateroverlast. Water vasthouden kan in het systeem ingevuld worden door in de haarvaten van het gebied in bijvoorbeeld zijwatergangen te zoeken naar meerdere, kleine maatregelen. Denk hierbij aan aanpassingen in duikers en stuwen, aansluitend bij het huidige grondgebruik. Kijk hierbij in de praktijk wat werkt. Sommige aanwezigen zijn wat huiverig voor dat uitproberen omdat de effecten op vergunningen onzeker zijn.

- De kwaliteit van het water is op veel onderdelen goed. Aandachtspunten zijn de ecologische waarden en de temperatuur van het water. KRW-maatregelen kunnen worden opgezocht in een zone langs de beek. Die zone kan variëren van 0 tot 10 meter of zelfs 100 meter als zich een kans voordoet. Hier ontstaan ook kansen voor ecologische verbindingen.

- De provincie wil uiteindelijk de aangekochte grond inbrengen in een ruilproces. Als de provincie de grond gewoon op de markt zou brengen, kan iedereen het kopen (ook partijen buiten het gebied). Daarom is het gewenst om een plan te maken. Ruilen met deze grond kan 1-op-1 als de ruiling het gevolg is van een gebiedsproces. Zo kan worden geborgd dat de ruilgrond aan het gebied zelf ten goede komt. Hou de grond in het gebied om de landbouwbedrijven te versterken. Voorkom omzetten naar lelieteelt.

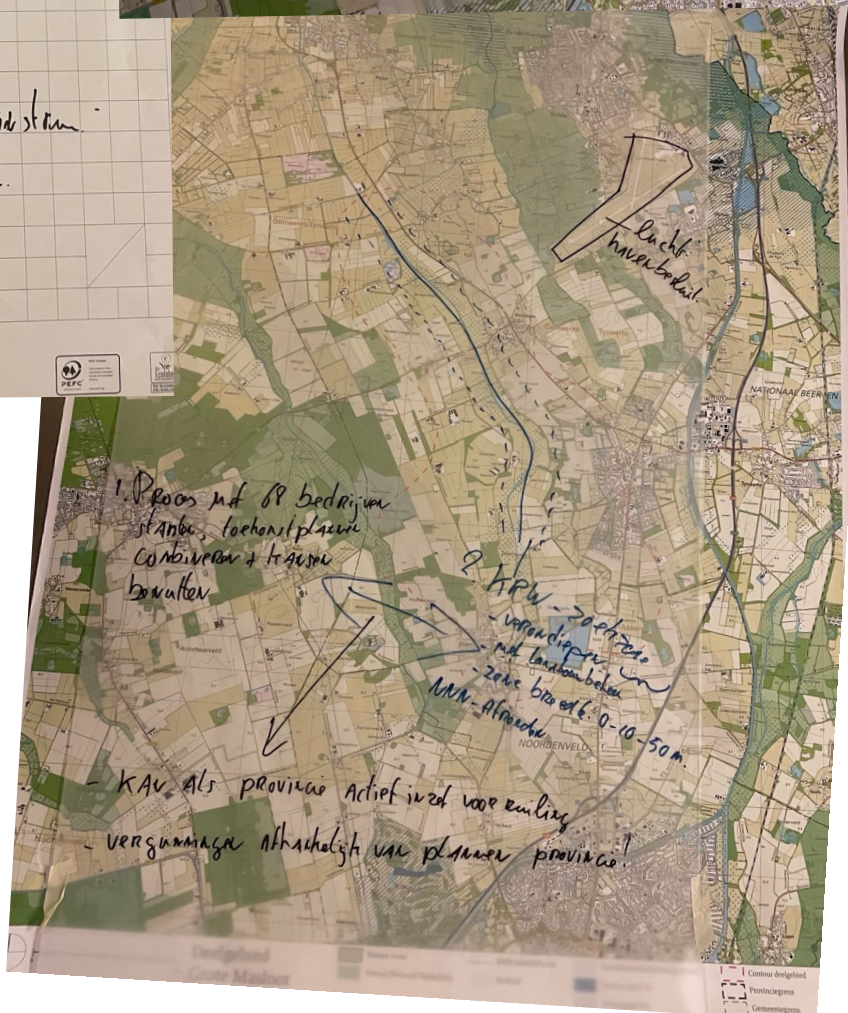
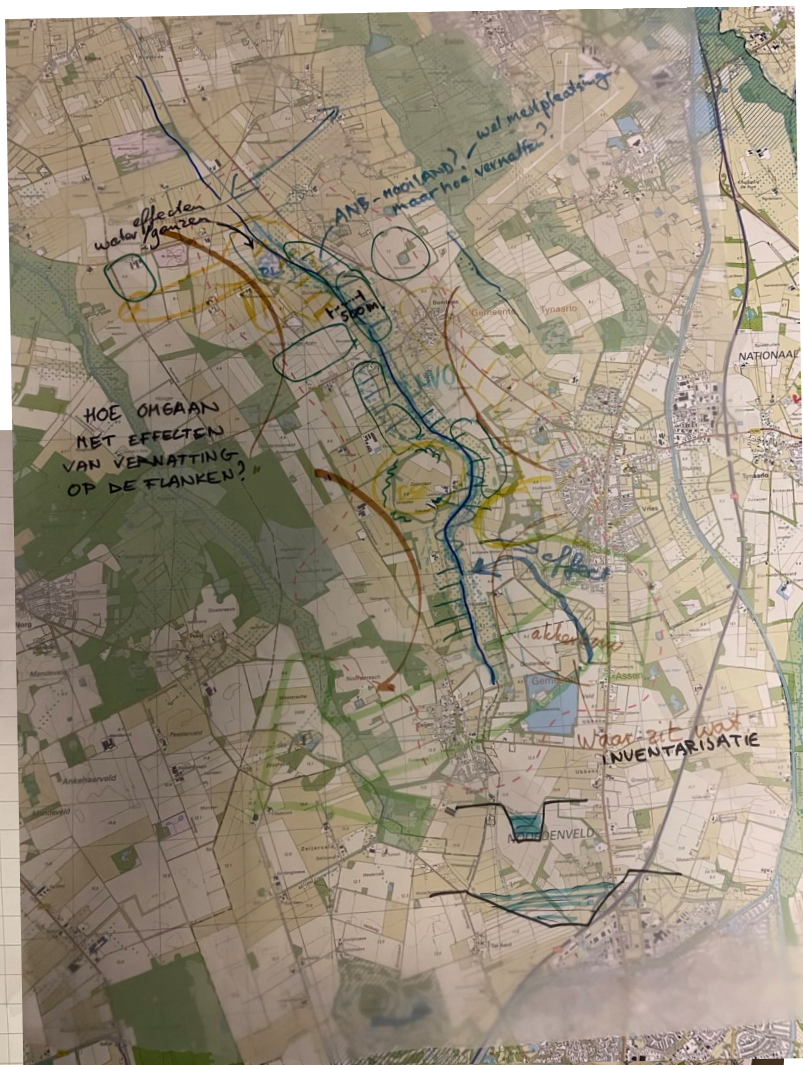
Samenvattend: start een proces met 68 boeren waarbij hun toekomstplannen, wensen worden geïnventariseerd. Combineer dit met het zoeken naar kansen in een KRW-zoekzone voor lokaal verondiepen. Realisatie hiervan is kansrijk als dit wordt gecombineerd met integrale ruiling van gronden.

Boodschappen voor het vervolg

Aan het einde van de schetssessie zijn boodschappen voor het vervolg opgehaald. Dit zijn boodschappen deels voor TLGD en deels voor gebiedsproces en soms ook voor beiden (zie pagina 7).

Boodschappen voor vervolg

- **AN** Zonder vergunningverlening is vervolgproces zinloos, want dan is er geen perspectief voor ondernemen
- Gebiedsproven stanten met alle boeren, verdere gaan als het groeig oplovent
- Provincie brengt beweging bij Rijk
- Voorzomen dat grond op vrije markt komt
- ga met individuele boeren gesprek AAN en heb wat te bieden
- neem de tijd voor verandering
- notie "water opgave in te nemen"
- er is meer mogelijk met ANB-instantie
- onderzoek wat Binnenvaart nodig heeft.

Boodschappen voor het vervolg

Zonder vergunningverlening is vervolgproces zinloos want dan is er geen perspectief voor ondernemers.

Start het gebiedsproces met alle boeren. Ga met individuele boeren het gesprek aan en heb wat te bieden.

Provincie zorg voor beweging bij het Rijk. Bij een deel van de regelgeving ligt de sleutel in 'Den Haag'.

Voorkom dat de grote pot ruilgrond op de vrije markt komt. Benut die voor de versterking van het gebied zelf.

Neem de tijd voor verandering.

Notie voor vervolg: 'de wateropgave is te doen'.

Er is meer mogelijk met agrarisch natuurbeheer, werk dit uit.

Onderzoek wat het Bunnerveen nodig heeft.